Karikatür

CELÂL BAYAR DEMOKRAT PARTİNİN PROGRAMINI İLÂN ETTİ...

— Bu kadar süsten sonra inşallah evde kalmam

— Bakınız, baylar, bakınız!.. Londradaki toplantılar... İşte barışın imzası... Dünyanın nasıl güllük gülistan (lık) olduğunu... Haydi baylar beş kuruşa...

— Yahu, bu kadar şey söylüyorsun ama, ben karanlıktan başka bir şey görmüyorum!

— İyi ya, hakikati görüyorsun!.

CAN YAKAN KADIN

Arkadaşım birdenbire kolumu sıktı ve kulağıma fısıldadı:

— Aman hızlı yürüyelim.. Şu arkadan gelen kadın bize yetişmesin...

Başımı çevirip bakmak istedim. Arkadaş telâşlandı:

— Aman dönme... Bakma... Kendisinden bahsettiğimi anlar.

Maamafih arkamızdan gelen bir insanı görmek için mutlaka başımızı çevirmek şart değildir. Biz çarşıdan geçiyorduk. Arkamızdan gelen kadının çehresini gerçi pek iyi farkedemiyordum. Fakat güzel endamlı, şık, zarif bir kadın olduğunu camekânların aynalarında mükemmelen görebiliyordum.

Aradaki mesafe uzadıktan sonra sordum:

— Bu kadından bu kadar kaçmamıza sebep ne?

— Randevuya niçin gelmediğimi soracak, müşkül mevkide kalacağım.

— Demek bu kadınla senin randevuların oldu?..

— Evet, iki aydanberi haftada muntazaman üç gün...

— Sahi mi söylüyorsun Allah aşkına?

— Bilirsin ki, yavan lâtifelerden hoşlanan bir adam değilim.

— Peki randevuya niçin gitmiyorsun?

— İki sebep var... Birincisi şu ki bugünlerde biraz para sıkıntısı çekiyorum.

— Demek para da veriyorsun?

— Elbette... Bilirsin ki, ben, bedavacılıktan pek hoşlanmam...

— Evet ama, bedeli mukabilinde mülâkatlar da insana biraz ağır gelir. Gerçi hediyelere cevaz varsa da..

— Ben senin fikrinde değilim. Paranın yerini hiç bir şey tutmaz...

— Peki, ikinci sebep?

— İkincisi şu ki, çok canımı yakıyor...

Gülmeğe başladım:

— Ne o, buluşmalarda dayak mı yiyorsun?

— Keşke dayak olsa... Randevulardan kaçmamın sebebi bunlar değil...

— Peki ama karın?

Arkadaşım omuz silkti:

— Karım randevulara gitmediğime fena kızıyor...

Bu defa tüylerim ürperdi ve bağırdım:

— Ben asriliği anlarım, insanın ara sıra şeytana uyarak randevulara falan gitmesini de bir dereceye kadar anlarım. Fakat sen yaşta bir adamın en aşağı yirmi beş yıllık bir aile babasının metresler peydahlamasını, randevulara giderek avuç dolusu para sarfetmesini zihnime sığdıramam. Hele karının bu meseleyi bilmesi ve seni zorla randevuya göndermesi benim aklımın alacağı şeyler değil!. Sen adamakıllı ahlâksız olmuşsun.

Arkadaşım gülmeğe başladı:

— Sen yanlış anladın.. Arkamızdan gelen kadın benim dişçimdir.

* * *

DİN. İMAN MESELESİ!

Vapur iskelesinde bir gürültü koptu. İri yarı bir adam ayağına bastığını iddia ederek ufak tefek ve cılız bir adamı dövüyordu.

Vapura vakit olduğu için kavgacıların etrafına toplandık ve bedava maç seyreder gibi dövüşü seyretmeğe başladık.

Kısa boylu, nasılsa bir fırsatını bulup yediği tokatlardan birini iadeye cesaret gösterdiği için iri adam, biçareye alabildiğine vuruyor ve fazla olarak da sövüyordu.

Ufak boylu cılız adam epeyce sopa yedikten sonra bir polis yetişti ve kalabalığı yararak maça son verdi.

— Bay polis, dedi, bu adam durup dururken ayağıma bastı. Az kaldı parmaklarımı kırıyordu.

Polis gülümsedi:

— İnsaf et birader, dedi, bu ağırlıkta insan, horoz ayağını bile kıramaz.

İri adam şirretliği arttırdı:

— Hem sade o değil, benim dinime de sövdü.

Küçük adam biraz kendine gelmişti. Hafif bir tebessüm de onun yüzünde belirdi ve şunları söyledi :

— İnsaf eddin, kaza ile ayağına bastım diye beni bu hale getiren adamda din, iman olur mu ki söveyim?!.

Ankaraya Mektup

AH SAYGI! NERDESİN?

Aceleci bir tabiata malik olarak yaratılmak ne fena şey... Ben maalesef öyleyimdir ve daima azap içinde yaşarım. Benim bu azabımı ayni yaratılışta olanlar pek âlâ anlar; fakat diğerleri:

— Ne oluyorsun yahu! İki günlük ömrünü kendine neden haram edersin?..

Diyeceklerdir. Bundan başka, azabımı iki katlı eden bir de intikamcılığım vardır ve işte asıl hayat sıkıntısını en ziyade de bundan çekerim. İnsanların ağır hareketliliği, şu veya bu şekilde dağınıklığı beni ehemmiyetine göre sinirlendirir veya çıldırtır.

Hele şu vapur, tramvay, yahut umumî yerler yok mu? İşte oraları beni ve benim gibi olanları çileden çıkartan yerlerdir.

Meselâ bir tramvaya bineceksiniz, arka taraf tıklım tıklım doludur. Halbuki ön taraf bomboş. Ağırkanlı bir adam orta yeri tıkamıştır, ilerlemez de ilerlemez... Muhakkak biletçinin kumandası, bağırması lâzımdır. Yahut siz de içerdesiniz, asılı; "Öndan inilir,, ihtarını taşıyan levhaya rağmen adamın birisi önden değil arkadan inmeğe teşebbüs eder; gelin de çileden çıkmayın. Adam da ukalâ bir şeyse işte kavga, hemen hazırdır...

Vapura bineceksiniz; önünüzdeki adam karınca yürüyüşile girer. Arkadan sizi iterler, fakat öndeki mübarek bir türlü yer beğenemez, sallanır; şeytan o sırada kulağınıza: ne duruyorsun herifi it! der...

İskele açılmıştır, herkes vapura hücum eder. Fakat, gazete müvezzileri koca paketlerile sizden evvel hücum edip yolları tıkar; bağırmak için kendinizi her vakit zaptedemezsiniz...

Daha iskeledesiniz. Balık istifi halinde vapur bekliyorsunuz; bir hamal kirli ve yağlı tenekelerle aranızdadır, yahut tramvaydasınız; bir işçi boyalı elbiselerile binmiştir. Söylenirsiniz:

— Fukaralık ayıp değil bayım! Biz de böyle para kazanıyoruz!

Diye çıkışırlar. Geliniz de bunlara:

— Yavrum, elbet ayıp değil. Fakat burası iş yeri değil, bu halle tramvaya binmek yasaktır. Şimdi bir elbise yüzlerce liraya; biz de bir nevi fakiriz. Bize de acıyın!..

Derseniz kavga hazırdır. Daha neler de neler...

Biletçi tecrübesizdir; bilmez. Belediye nizamlarına aykırı olan bu halleri görecek memur azdır; takip edilemez. Kapalı iskelelerin, hele Köprüdeki Haydarpaşa iskelesinin aptesane ve pis hava kokan halinden insanların bunaldığını, hiç havalandırılmayan vapur mevkilerinin tavuk kümesi kokusundan insan ciğerlerinin bozulduğunu alâkalı doktorlar göremez; çünkü kadro dardır.

Yaş suçuk ve pastırma tıp kitaplarına ve kanunlarına göre satılamaz; fakat yine satılır; çünkü kontrol imkânları zayıftır falan filan...

Söylenirsiniz, bağırırsınız, kavga edersiniz. Bu hareketiniz medenî bir insan hareketidir ve vazifesidir. Fakat, tuhaf değil mi herkes size ukalâ der; ne yazık!..

"Saygısızlarla mücadele,, adlı bir cemiyet teşkil edildi; fakat ortada icraat yok. Şimdi, herkesin tabirile bu "ukalâ,, ların icraatını bekliyoruz. İşte İstanbul bu halde. Biraz düzelmesini yeni cemiyetten ümit edelim...

Zaparta

Büyük KATERİNA

Meşhur Rus imparatoriçesinin fırtınalı ve aşk maceralarile dolu hayatını Hüseyin Cahit Yalçının kaleminden okuyunuz.

Fiyatı 125 kuruştur. Bütün kitapçılarda ve Yedigün bayilerinde bulunur.

No. 525, CİLT: 21, SENE: 11 FİYATI 15 KURUŞTUR 17 OCAK 1946

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

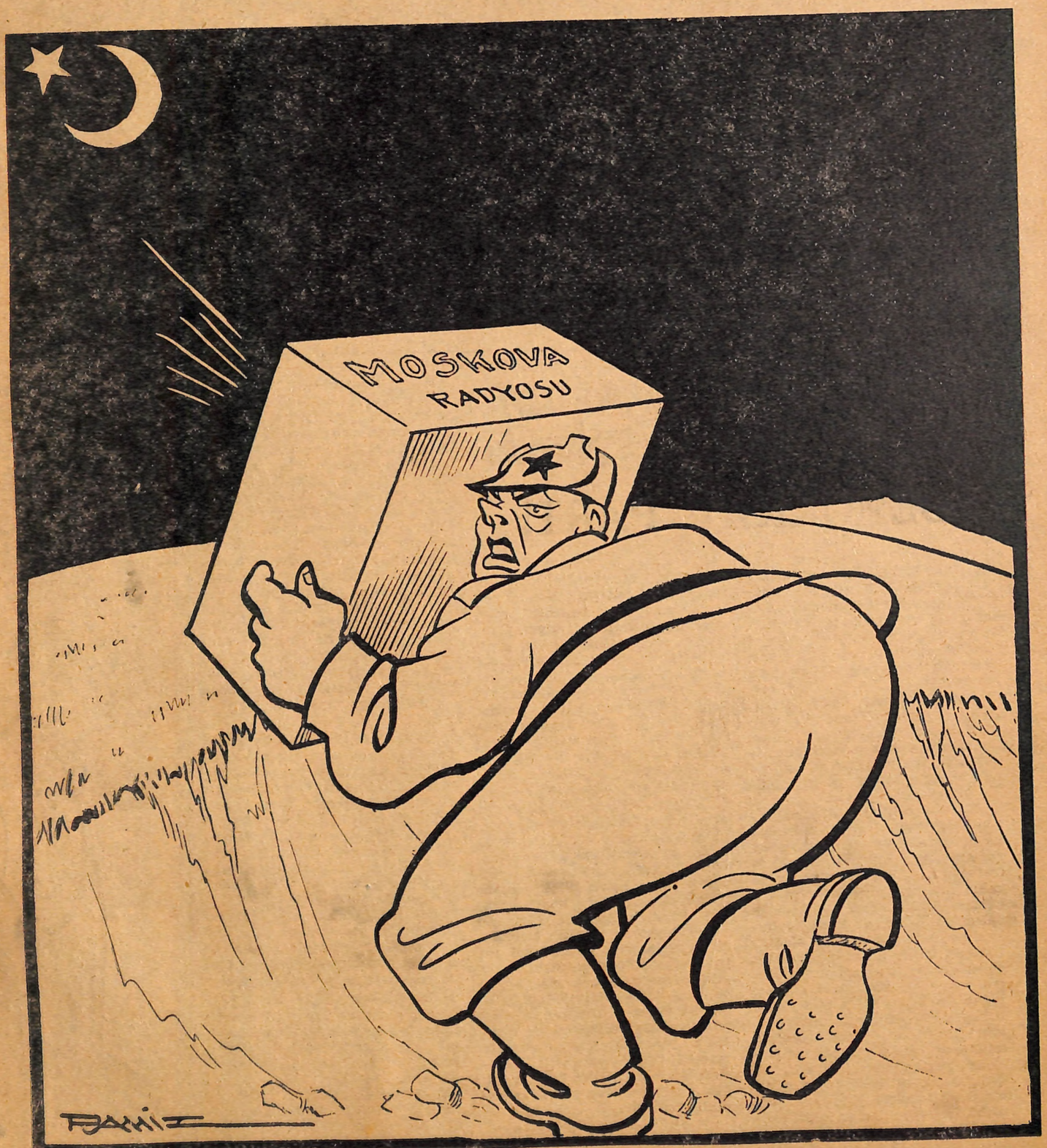

AY YILDIZ VE YABANCI DALGALAR :

— O kadar yüksek ki, bizim dalgalardan müteessir olacağa benzemiyor!..

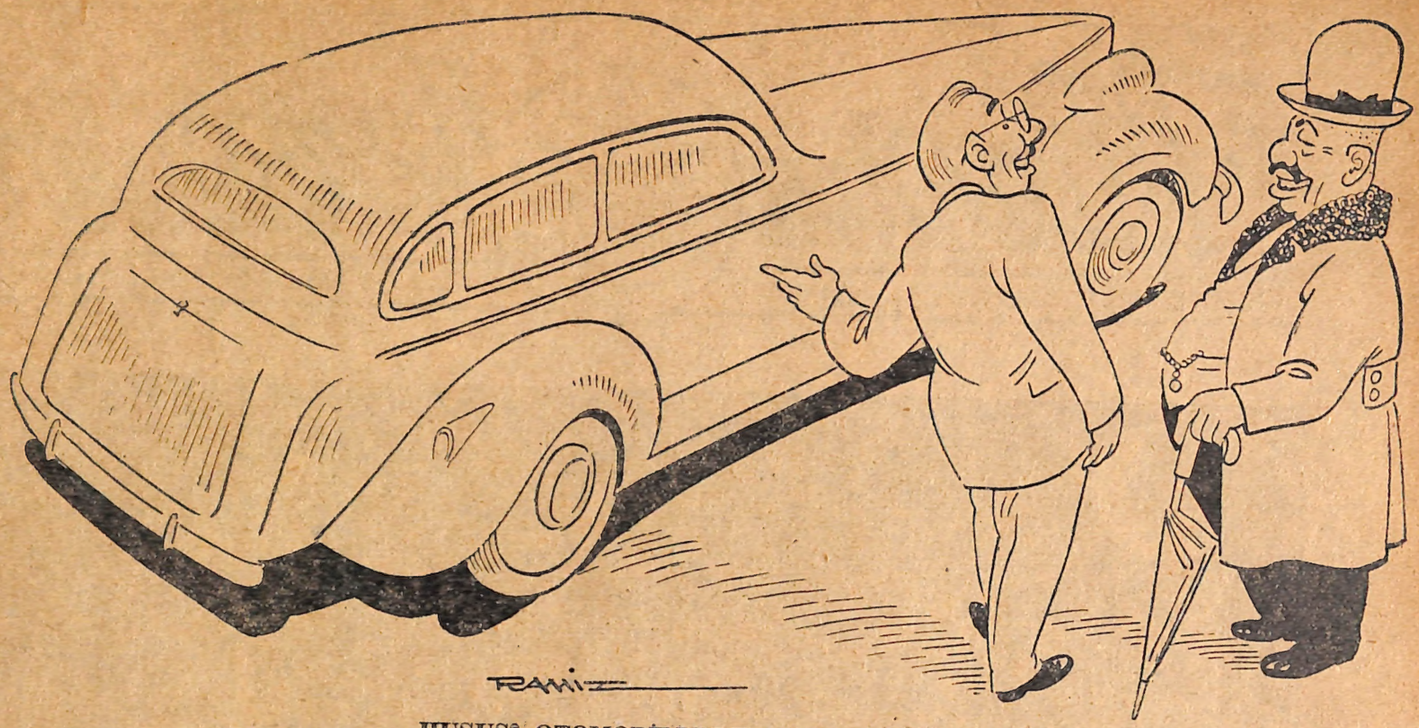

HUSUSÎ OTOMOBİLLERE MÜSAADE VERİLİYOR:

Satıcı — Bayım, işte, zatıalinize lâyık apartıman gibi araba...

Hacı ağa — Aah... Banyosu, asansörü olmadıktan kelli nidem onu?!.

DEMOKRAT PARTİ

Aylardanberi beklenen mesut doğum hâdisesi geçen haftanın bir mayıs sabahı kadar güzel ve parlak bir sabahında vukua gelmiş ve yeni yavruya "Demokrat Parti,, adı verilmiştir. Tanrıdan uzun ömürler ve açık bir talih dileriz.

İnsan yavruları dokuz ay on günde doğarlar. Demokrat Partinin hamil müddeti, gerçi tam tamına bu dokuz ayı doldurmamışsa da ona yakındır ve çok şükür bebeğin sıhhat ve neşesinde hiç bir eksiklik yoktur.

Bebeğin meşimeye düşmesi tarihi aşağı yukarı geçen bahardaki bütçe tartışmaları esnasında geçmiş bazı âşıkane sahnelere isabet eder. Her evlenme veya aşkın iptidasında olduğu gibi o zaman etrafta bazı dedikodular dolaşmıştı. Bir çok kimseler bunun neticesiz bir macera olacağı fikrinde idiler. Sonra alttan alta gebelik haberleri yayılmağa başladı Aile bunları yalanlamıyor, fakat açıkça itiraf da etmiyordu. Nihayet alâmetler gizlenemiyecek gibi bir hale gelince çocuğun muhterem babası yakında bir yolcuları beklendiğini ilân etti ve dediğimiz gibi bahar kadar güzel bir Ocak gününde yavrunun sesini büyük bir sevinç ve muhabbetle işittik.

* * *

Tahtaya vurarak söyliyelim. Partilerin tarihinde bu kadar sakin, neşeli ve nezaketli bir doğum görülmüş şey değildir. Meşrutiyet yıllarında bunun ne şekillerini görmedik. Memlekete yeni bir partinin gelmesi yangın zamanında mahalleye bir tulumba sandığının gelmesi gibi bir şeydi. Kendinden evvel naraları gelir; alayla baldırı çıplak yakası açılmadık küfürler; bıçak, kurşun, ip, kazık tehditlerile etrafa saldırır; ortalığı bir dehşet havası kaplar; kısa veya uzun bir kargaşalıktan sonra ayranı kabaran ittihatçılar bunları sille ve sopa ile mahalleden defederler ve halk bir zaman için geniş bir nefes alırdı.

Halbuki bu sefer ne değişiklik! Hiç bir yeni gelin yeni aile ocağında bu kadar güler yüzle, nezaketle, iyi niyetle karşılanmamıştır. Gelinin işi ayak bastığı evi yavaş yavaş kendi hükmü altına almak, kaynanaları, kayın babaları, kayın biraderleri, görümce, yenge, teyze ve halaları birer birer evden atarak yerine kendi soyunu sopunu yerleştirmektir. Bir yeni partinin niyet ve maksadının da aşağı yukarı bu olacağı bilinmesine rağmen ikramın hiç bir şeklinde kusur edilmemiştir. Gelecek bir yeni gelin için hiç olmazsa vesveseli bir kaynana tavrı takınması lâzım olan Ulus bile bir düğün yengesi kadar nazik ve sevimli olmuştur.

Hasılı başlangıç siyasî nezaketimiz bakımından emsalsiz bir örnektir. Arkası da inşallah öyle gelir.

* * *

Demokrat Partinin programı zengin bir buket gibidir. Her fasileden, her renkte, her kokuda yığın yığın çiçek büyük bir zevkle ve en göze çarpacak şekillerde bir araya bağlanmıştır. Çiçek olup da dikeni olmaması tabiî mümkün değildir; fakat onlar da gayet büyük bir itina ile demetin içine gizlenmiştir. Yine bir temenni olarak şu düşünceyi belirtelim ki kökünden yeni kopmuş her çiçek güzeldir; hayat ümidile doludur; fakat vazosunun içinde gündelik hayatını yaşamağa başladığı saatten itibaren her an dış cazibesini kaybetmeğe mahkûmdur. Demek istiyoruz ki demetler gibi partilerde de mühim olan dış görünüş değil, iç hayattır; renkli yaprakların içinde saklı tohumdur. Rüzgâra dayanacak olanlar yalnız onlardır.

* * *

Demokrat Partinin bu kadar hoş karşılanmasının bir sebebi de âzasının şimdilik sayısı az ve kıymeti belli insanlar olmasıdır. Bir memlekete girecek parti, parti değil de dört kişilik bir düşman ordusu dahi olsa bir aziz misafir gibi karşılanacağına şüphe var mı? İlerde sayıları çoğalmağa başlayınca, kalabalık misafirlere yapıldığı gibi, belki biraz istiskalimsi muameleler olur. Fakat umulur ki yeni partinin kurucuları asıl kuvvetlerinin bu azlıkta olduğunu düşünerek âzalarını fazla çoğaltmağa heves etmesinler ve içlerine aldıklarını hiç değilse kavun muayene eder gibi, uzun uzun inceleyip koklasınlar. Bulanık su balıkçılarına bir partinin kapılarını kapamak kolay değildir ama her halde bu noktaya çok dikkat edilmelidir. İpliği pazara çıkanlardan bir çoğunun içeri girmek için siftineceğine şüphe yoktur. Fakat Demokrat Partinin bir mirasyedi olarak doğmadığının Celâl Bayar tarafından açıkça ilân edilmesi böylelerinden bir kısmının belki hevesini kaçırır.

* * *

Yalnız partiyi çoğaltmak korkusile altı kişiden ibaret bırakmak da tabiî tasavvur edilemez. Çünkü talihlerinde var da bir gün iktidar mevkiine gelirlerse seremoniler pek sade olur. Bu takdirde üç üyenin toplanmasile açılacak bir oturuma parti grupu, beş üye ile yapılacak toplantılara Kamutay toplantısı demek lâzım gelecektir. Dört senede bir kere de Refik İncenin İzmirden davet edilmesi büyük kurultayı meyda-

ŞÜKRÜ TOPÇUOĞLU

HERŞEY YERİNDE

Avukat İrfan Emine bir müşteri geldi. Davasını anlatmağa başladı. Kendisinin tamamen suçsuz olduğunu, kabahatin hep karşı tarafta bulunduğunu anlattı, durdu. Avukat dinledi, dinledi. Nihayet dayanamadı:

— Dostum, dedi, ben avukatım! Bana her şeyin doğrusunu, olduğu gibi söyle!.. Mahkemeye gittiğimiz zaman ikimiz de ne diyeceğimizi biliriz!.

★

FIKARALIK KEPAZELİK

İki serseri, parkta oturmuş, konuşuyorlardı. Biri:

— Paran olsa ne yapardın?. Diye sordu.

— Bir otomobil alırdım!

— Niçin?

öteki altı patlak ayakkabılarını gösterdi:

— Pabuçlarım eskimesin diye!

★

KÖPEK BALIĞI

İki arkadaş konuşuyorlardı:

— Lokantada daima balık yerim. Et yemeklerine katiyen iltifat etmem. Çünkü lokantacının eşek veya köpek eti yedirmediğini kestiremem.

— Peki ama, lokantacının köpek balığı yedirip yedirmediğini nasıl anlarsın?

***

LİMONATA

Beyoğlu caddesinin büyük gazinolarından birine girdi. Garsona emretti:

— Bir limonata!

Biraz sonra garson, şık bir tepsinin içinde, bir bardak su, bir limon, bir tabak toz şekeri getirdi. Müşterinin önüne koydu. Müşteri hayretle baktı:

— Oğlum, ben senden limonata istedim, limonata levazımı istemedim!

***

AÇIKGÖZ DAMAT!

Şöyle böyle yüz bin liralık bir adamdı. Kızını evlendiriyordu. Nişan günü, damadı olacak delikanlıyı karşısına aldı:

— Oğlum, dedi, tabiî kızımı zengin olduğumuz için değil de, sevdiğin için alıyorsun, değil mi?

Açıkgöz damat, heyecanla cevap verdi:

— Hiç şüphesiz efendim.. Kızınızı çok seviyorum, milyoner bile olsanız yine evlenirim.

— Şu yontulmamış Hacı ağalar yatıp kalkıp bize dua etsinler.
— Neden?
— Zavallıları az mı yontuyoruz!..

na getirecektir ki her halde bir riyaset divanı teşkili için bile azdır.

Hasılı Demokrat Partinin mevcudu ne fazla çok, ne de bugünkü gibi fazla az olmalı ve Parti kapısına asılacak dövize: "Azlıkta keramet var,, tarzında bir cümle yazılmalıdır.

Yeni nevzada biz de şahsî dileğimizi sunalım: Demokrat Parti Bayar gibi temiz ve ağır başlı, Köprülü gibi bilgili, Menderes gibi yakışıklı, Koraltan gibi pehlivan, Ince gibi hatip, Tunca gibi coşkun olsun.

Karikatür

DOĞRUSU BU..

Milyarca er etti pehlivanlık
Üç beş kişi aldı kahramanlık!

Milyarca beşer davar sayılsa
Üç beş kişi eylemez çobanlık...

Harp âfeti gitti yer yüzünden,
Lâkin yine her taraf karanlık!

Kuvvetli olan yesin zayıfı:
İnsan buna der mi hânedanlık?

Birleşti mi ayrılan gönüller
Seyranlık olur hemen samanlık.

Lâkin bu visal olursa cebrî
Aşkın sürer ömrü bir zamanlık...

İş görmeli diplomatlar artık,
Sökmez bu zamanda nüktedanlık.

Bin çam devirir de bir çim ekmem,
Ölsem yapamam kasîdehanlık!

Çamdeviren

BÜYÜK ÇOCUKLAR İÇİN BİLMECELER:

— Çat burada, çat şurada, bil bakalım bu nedir?
— Süpürge.
— A.. Ah!.. Tramvay durakları

— Bir küçücük fıçıcık, içi dolu turşucuk. Bil bakalım..
— Limon.
— Hayır, otobüs!

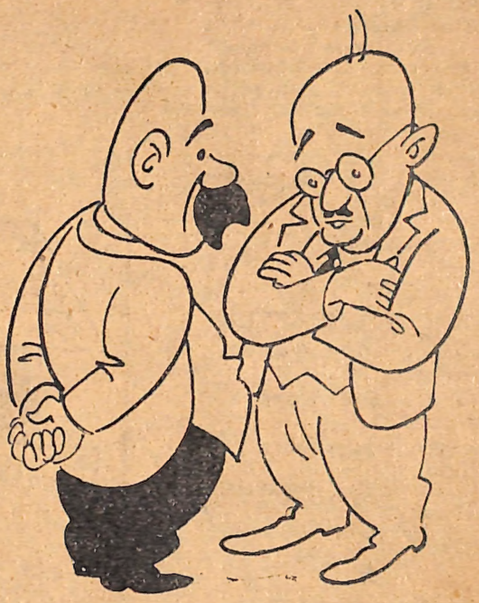

— Bağlayınca yürür, çözünce durur... Haydi bunu bil...
— Kundura!
— Hayır, karaborsacı!

— Eli var, ayağı yok; ağzı var dili yok, nedir o bil?
— Havan.
— Bilemedin, Kalkınma Partisi!

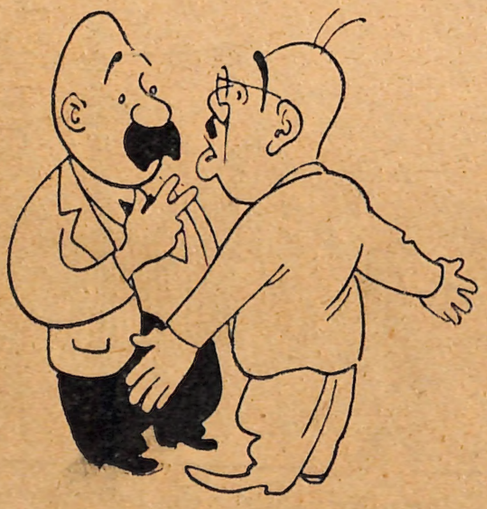

— Yer altında yağlı kayış..
— Bildim. Yılan..
— Bilemedin, Tünel!

— Minareden attım kırılmadı, suya düştü kırıldı.
— Kâğıt.
— Hayır, hayatı ucuzlatma projesi!

SON ÇARE

Taksinin yanına bir adam sokuldu, şoföre:

— Ehliyetnameni göreyim!. dedi.

— Polis misin?
— Hayır!
— Müfettiş misin?
— Hayır!
— Ya nesin?
— Müşteri!
— Ne yapacaksın ehliyetnamemi görüp te?
— Otomobiline bineceğim.
— Ben bundan birşey anlamadım.
— Sen anlamadınsa, ben anladım. Galiba hiç gazete okumuyorsun. Son otobüs, kamyon, otomobil kazalarından haberin yok!

KORUYUCU

Genç bayan sık sık nişanlanır, tekrar ayrılır, bir başkasile nişanlanır ve yine ayrılırdı. Geçenlerde arkadaşlarından biri sordu:

— Yakında nişan filân yok mu?

— Hayır!

— Bu nişanlınla epeyce eskidiniz. Bu işin sırrı nedir acaba?

Bayan güldü. Sonra yüzüklü elini uzatarak gösterdi:

— Eski nişanlılarım parmağıma taka taka bir nişan yüzüğü takarlardı. Fakat bu, nişan halkasının önüne bir de kocaman şövalye yüzük taktı. Nişan halkasını çıkarmak istesem de şövalye bırakmıyor!

YERİ DEĞİL

Karı koca sokakta kavga ediyorlardı. Bir yandan biribirlerine söylenerek yürürlerken seslerini o kadar yükseltmişlerdi ki herkes onlara bakmağa başladı. Adamcağız yalvardı:

— Rica ederim, hiç olmazsa sokakta kavga etmiyelim!. Herkes bize bakıyor. Kepaze olacağız.

Kadın da homurdandı:

— Hakkın var. Kavgamızı eve saklıyalım!.

Ve ilâve etti:

— Zaten burada kafana vuracak ne tabak, ne çanak, ne de sürahi var!.

TEREYAĞLI PİLÂV

Pilâvı çok sever. Onun için her öğün pilâv yemeden edemez. Geçenlerde meşhur lokantalardan birine gitti. Bir kap yemek yedi. Sonra garsona:

— Bir tereyağlı pilâv!

Dedi. Garson gitti, pilâvı getirdi. Bizim pilâvcı keyifle pilâvdan bir çatal aldı. Fakat birdenbire suratı asıldı. Bir kaç defa yutkundu. Sonra tekrar garsonu yanına çağırdı:

—Bana baksanıza! dedi. Bu ne biçim tereyağlı pilâv?.

Garson eğildi, baktı:

— Belki Tur yağını eksik koymuşlardır efendim! dedi. İsterseniz bir kaşık getireyim!

— Bu şapka kocama pek pahalıya mal olacak.
— Neden bayan?
— Apartımanımızın kapısı alçakçadır... Yükseltmek mecburiyetinde kalacak!..

— Tebrik ederim, tabiî bizi de unutmazsın...

— Teşekkür ederim... Yoksa mühim bir mevkie mi geçmişim?

— Hayır, piyangodan bir buçuk lira amorti almışsın!.

Bir Varmış Bir Yokmuş!

Yazan: ÇALAPALA

Bir varmış, bir yokmuş, evvel zaman içinde, kalbur saman içinde genç bir muharrir varmış.

Bu muharir, bir gün, bir okuyucusundan bir mektup almış: Bir kadın mektubu! Sevinçle gözleri parlamış:

— Eh!.. diye düşünmüş. Kimbilir ne güzel, ne sevimli şeydir! Bütün yazılarımı okuyormuş. Beni çok iyi anlıyor, seviyor, göklere çıkarıyormuş. Üstelik evine davet ediyor!..

Ve.. hayallere dalmış:

— Acaba gözleri siyah mı, yeşil mi, yoksa elâ, yahut da lâcivert mi? Belki de saf bir mavi!..

— Boyu, bosu, eni, endamı nasıl, kimbilir?!.

Her ihtimale karşı zihninde kompliman cümleleri hazırlamağa koyulmuş:

— Ah hanımefendi! Kara gözleriniz ruhuma serin bir mabedin dinlendirici, şifalı sükûnunu veriyor!.

— Güzelim!. Yeşil gözlerinizde efsanevî aşkların esrarı yazılı!

— Elmasım! Gözleriniz galiba lâcivert!. Galiba diyorum, çünkü engin bir deniz gibi içinde bin bir serseri zevkin, nihayetsiz arzunun çırpındığını görüyorum.

— Aman Nesibe, Nazan, Zahide, Melâhat, Bediacığım (mektuptaki imza okunmuyormuş!) gözlerinizin sema kadar lâtif, arş kadar saf maviliği ruhumu temizliyor. Dudaklarımla, kirpiklerinize minnetlerimi yazmak istiyorum!.

Bu hazırlığı beğenmiş. Sonra:

— Gelelim zevklerine!. diye söylenmiş. Neşeli yazılardan hoşlandığına göre pek şen, hovarda meşrep, fettan, afeti can bir kadın olmalı! Onun ufacık ağzına lâtif tebessümler, kahkahalar verecek kısa, manalı fıkralar, lâtifeler bulmalı!.

— Yahut, şey... Evet, onun bu yazıları beğenişi mutlaka şen bir kadın olduğunu anlatmaz. Belki de feleğin sillesini yemiş, felâketler görmüş bir zavallıdır da biraz gülmek, acı acı gülmek istiyordur... Beni çağırışı da, belki sırf kendisini biraz eğlendiririm diyedir. O halde onun kalbi daha ziyade ağlamaya hazırdır. Yalancı tebessümlerle onu neden avutmaya çalışmalı?!. Bilâkis acıklı, ağlatıcı şeyler bulmalı... Kalbinin elemini yıkayacak temiz göz yaşları döktürmeli ona!.

Masal bu ya, muharrir galiba biraz da fazla saf adammış. Başlamış hazin bir tirad provasına:

— Ah ey safayı ruh, ey melikei kalp!. İşte yine sonbahar geldi. Sararmış güller, yapraklar, buruşuk yüzlü toprakları süpürmekte... İnsanın kalbine bir hüzün, bir matem çöküyor... Uzakta kalan aşklara, sevgililere ağlamak istiyor... Yarın, öbürgün bu bütün bir aşkın canlı hatıraları ölecek, üzerlerine beyaz bir kefen geçecek... Hü hü hü!..

O kadar kendinden geçmiş, kendini o kadar hayale kaptırmış ki sahiden ağlamış. Sonra muvaffakiyetinden emin, yerinden fırlamış. Koltuğunun altında bir kaç kitap, bir tomar perişan kâğıt, bir elinde de mahbubesinin adresi, yüreği küt küt atarak yola düzülmüş.

Az gitmiş, uz gitmiş, dere tepe düz gitmiş, nihayet eve varmış. Kapıyı çalmış. Şirret, yırtık bir ses:

— Kim o?!.

— Lûtfen açınız efendim. Bendeniz geldim.

— Sen kimsin?

— Bir misafir!

— Dur, geliyorum!

Kapı açılmış. Üstü başı hırpani, eteği belinde, elleri dirseğine kadar bulaşık köpüğile sıvalı bir kadın çıkmış. Rastığı akmış, düzgünü bulaşmış, saçı başı karma karışık bir acuze.

Genç muharrir bu hizmetçi kadından pek iğrenmiş ama ne yapsın? Olan olmuş bir kere. Kendisini tanıtmış, mektubu göstermiş, hanımı görmek istediğini söylemiş. Bunun üzerine kadın kırılıp dökülerek:

— Öyle miiii?!... demiş. Hoş geldiniz, safa geldiniz. Buyurun yukarıya!.

Öne düşmüş, delikanlıyı bir odaya almış. Sonra:

— Affedersiniz, demiş, bir dakika bekliyeceksiniz!

Kadın dışarı çıkmış, genç muharrir de kendi kendine düşünmeğe başlamış:

— Amma mendebur hizmetçi ha!.. Hanımefendi gelince kimbilir ne kadar üzülecektir. Galiba beni misafir odasına götüreceğine kendi odasına aldı?!. Bu ne pislik böyle?!...

Bir zaman beklemiş... Gelen, giden yok.. Nihayet aşağıdan bir terlik sesi duyulmuş. Ayak sesleri kapıya kadar gelmiş. Delikanlı heyecanla ayağa kalkmış. Kapı açılmış. Bir de ne görsün?. Deminki karı, aklınca kendine çeki düzen vermiş, entarisini değiştirmiş, salına salına odaya girmiyor mu?!.

— Safa geldiniz efendim!. Affedersiniz sizi yalnız bıraktım. Çamaşır yıkıyordum da!.. Kör olası Yusuf, su getirmedi! Çeşme mi akmıyormuş ne?!.

Zavallı delikanlı, ümitleri mahvolmuş bir halde mırıldanmış:

— He, he!.. Öyledir.

— Mektubumu alınca geldiniz demek?

— Siz yazdınız mektubu ha?!.

— Hayır. ben yazmadım. İmamın kızına yazdırdım. Şaka olsun diye!. Kurşunun Fehime ile bir olduk. Şu muharrire bir takılalım dedik. Fena mı ettik ama?!.

Zavallı delikanlı ne desin?

— Güzel... Güzel ama demiş. Sizin böyle genç bir adamı evinize almanıza konu komşu ne der? Kocanız yok mu sizin?.

— Olmaz olur mu hiç?!. Ben erkeksiz nasıl dururum?!. Kocam kaptan!. Karadenize işliyor. Bir gider, haftalarca gelmez.

— Ya... Vah vah!. Demek yine seyahatte?!.

— Evet arslanım!.

Kadın kolunu delikanlının boynuna dolamış. Yemek kokusile bulanmış, karaya vurmuş torik balığı gibi bir kol... Derken birdenbire kapı çalınmış. Delikanlı yerinden fırlamış:

— Aman hanımefendi, demiş. Kapı çalınıyor.

Kadın omuz silkmiş:

— Rahatsız olma.. Saka su getirmiştir.

— Kim olursa olsun. Bana müsaade!.

— Hemen gidiyor musunuz?. Biraz bekleyin bari, tenekeleri boşaltıp gitsin de ondan sonra çıkarsınız. Sizi burada görürse kıskanır!.

Gitmiş, merdiven başından kapının ipini çekmiş. O şirret, yırtık sesile:

— Yusuf!. diye haykırmış. Evvelâ küpü doldur, artarsa kazana koy!

Yusuf, sıtma görmemiş sesile cevap vermiş:

— De gözüm sen ilişme... Ben nideceğimi bilmeyim mi ki?!..

Aağıdan boşalan teneke sesleri gelirken, Yusuf tekrar bağırmış:

— Ula Firdes!. Gocan geliy!.

Bunu duyuyunca kadını bir telâştır almış:

— Eyvah! Gördün mü, kocam geliyormuş.

— Ben gideyim.

— Aman sizi görürse beni öldürür!.

— İyi ya, hemen kaçayım.

— Ya görürse?!..

Demeğe kalmamış, aşağıda Yusufla bir adam konuşmağa başlamış:

— Merhaba Yusuf ağa!

— Merhaba beğim... Safa geldiniz!.

Bekçi çıkıp gitmiş. Kadın bir yanda, delikanlı bir yanda başlamışlar titreşmeğe. Delikanlı yalvarmış:

— Allah aşkına ne derseniz deyiniz, benim kim olduğumu söylemeyiniz!.

Akıl Hocası

Kırkağaçta E. A. :

"1. Yaşım on sekiz... Sevişmek hakkım mıdır?

2. Sarışınım, hangi renkte bir kızla evlenebilirim?,,

CEVAP :

1. Tahsil ve terbiye gibi vazifenizi yaptınızsa sevişip evlenmek de hakkınızdır...

2. Renklerin uyup oymaması mesele değildir, mesele düşünce ve duyguların uyuşmasındadır.

★

İnegölde Y. A. Y. :

"İnsanlar dünyaya niçin geldi, niçin gidiyor?,,

CEVAP :

Keyif sürmek ümidile geldiler, umduklarını bulamayınca gidiyorlar...

★

Yalovanın Akkoyünde M. A. :

"Her şey eşittir derler... Ben neden tekim?,,

CEVAP :

Her şeyin mutlaka eşit olamayacağına göre sizin sipsivri kalmanıza şaşmak için bir sebep yoktur!

★

Çanakkalede Y. Ş. :

"Babam beni fakir, fakat temiz aileye mensup, benden dört yaş büyük bir kızla evlendirmek istiyor... Kız benden yaşlı olduğu için evlenmek istemiyorum. evlenirsek mesut olur muyuz dersiniz?,,

CEVAP :

Mesut olacağınızı tahmin ederim: Zira, hem bir zevce muhabbeti, hem de bir büyük hemşire şefkatile karşılaşmanız imkânı var...

★

Eskişehirde M. H. :

"İki aydanberi sevdiğim bir kıza hislerimi itiraf edemedim... Ne yapayım?,,

CEVAP :

Kızı buraya gönderin, size vekâleten bu müşkül işi başaracak fedakâr bir delikanlı bulunur!.

★

Sinopta M. O. :

"Buradaki toplantılara bazı bekârlar davet edildiği halde bazıları davet edilmiyor... Acaba bu fark neden ileri geliyor?,,

CEVAP :

Toplantılarda bazı bekârların hareketi bazı bekârların hareketine uymadığı için olacak... Toplantıya çağrılmayanlar da çağrılanlar gibi hareket edebileceklerini isbat etmiş olsalardı böyle bir fark hasıl olmazdı.

★

Eskişehirde A. A. :

"Sevgilim bana içki kullanmamı tavsiye ediyor... Neden?,,

CEVAP :

Sizi sızdırmak için olacak!

★

Bandırmada A. Z. K. :

"Siz de ideal futbolcu tipi görüyorum...,,

CEVAP :

Modern şairlerden olacaksınız: Olmayan şeyleri görüyorsunuz!

★

Bitliste C. A. :

"1. Kadın bazılarının nazarında melek, bazılarının nazarında şeytandır... Bu görüşler hakikate uyuyor mu?

2. Kadın kalbi neye benzer?

3. Yer yüzünde en çok sevilen şey nedir?,,

CEVAP :

1. Malûmdur ki şeytan da aslında melekti, emir dinlemediği için şeytan oldu. Bunun için, halden anlayan kadınlar melek, anlamayan kadınlar şeytan görünürse hakikate aykırı düşmez.

2. İstanbul sokaklarına benzer: Kiminden tramvayla, otobüsle geçilir, kiminden yaya bile geçilemez!

3. Zaman ve mekâna bağlı bir şey: Bazan sevgilimiz gözlerimizde tüter, bazan lâfını etmek bile istemeyiz...

Akıl Hocası

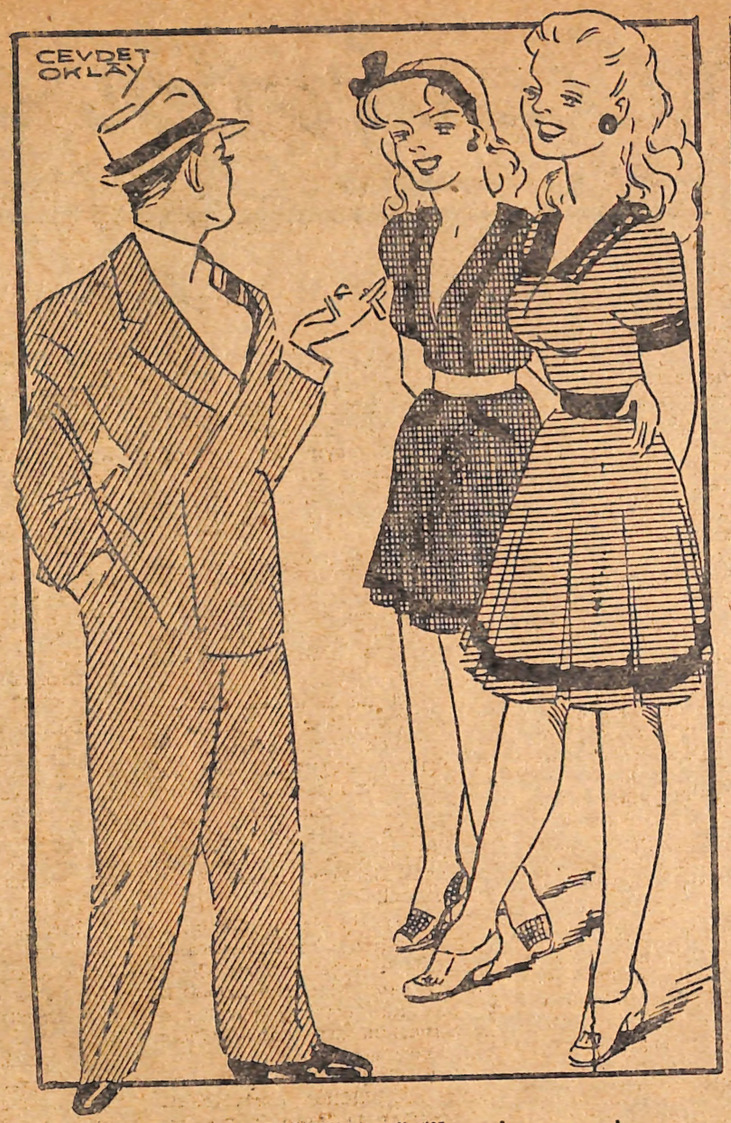

— Siz her gördüğünüze gönül veriyorsunuz!

— Yanlışınız var... Bazan da akıl veriyorum!..

Kimse Duymasın

ESKİ BİR SIR

Turizm ve Otomobilcilik Kulübünün otomobil yarışları tertip ettiği günlerde, bir yarış sonunda birinciliği kazanan amatör şoföre sordular:

— Nasıl oldu da birinciliği kazandınız?

Şampiyon tatlı tatlı gülümsedi. Sonra:

— Gazeteye yazmazsanız söylerim! dedi.

— Yazmayız!.

— Söz verin!.

— Söz veriyoruz.

— Firenler bozulmuştu, tutmuyordu da ondan! Araba alabildiğine uçtu. Ne kadar çalıştımsa bir türlü otomobili yavaşlatamadım.

★

BAYANIN RUHU

Bizim profesörün dalgınlığını bilirsiniz. Her gün bir şeyi unutur, bir şeyi kaybeder. Geçenlerde bir eve misafir gitmişti. Bu günlerde pek moda ya, orada da ispritizma tecrübesi yaptılar. Bir bayan ruhları çağırıyordu. Profesöre sordular.

— Siz de birini çağırmak ister misiniz?

— Evet!

— Kimi?

— Karımı!.

Herkes gülüştü.

— Ayol, dediler, karınız sağ salim, Bursada oğlunun yanında oturuyor.

— Evet ama kol düğmelerimi bir türlü bulamıyorum. Gelsin de nereye koyduğunu söylesin!.

★

O DA BİR ŞEY Mİ?

Aşçı arıyorlardı. Bayan, bu iş için müracaat eden adamı pek beğenmedi:

— Yavrum! dedi. Biz usta bir aşçı arıyoruz. Şöyle eski zaman aşçılarından. Büyük konaklarda hizmet etmiş bir aşçı!.

Aşçı güldü:

— Konak ta bir şey mi bayan?... Ben sekiz katlı bir apartımanda çalıştım!.

★

ŞANS!

Meşhur zenginlerimizden biri bir gün bir otele gitti. Kendisine ayrılan odaya girdiği zaman pencere camlarını silen bir adam gördü. Durdu, bir zaman adamın çalışmasını seyretti. Sonra yanına sokulup dostça sırtına vurdu:

— Kolay gelsin arkadaş!. Vaktile ben de senin gibi bir otelde hizmetkârdım. Bu gün iki tane otelim var!..

Adam, müşterinin yüzüne hazin hazin baktı:

— Öyle mi?!. Dedi. Benim de eskiden iki tane otelim vardı. Şimdi, burada uşaklık ediyorum!

Kadın, ne de olsa Havvanın kızı!. Çabucak başını örterken:

— A.., Buldum, buldum!. diye fısıamış. Benim nefesim iyidir. Senin için okunmaya gelmiş derim.

— Zaten buradan sağ salim çıkarsam ilk işim gidip kendimi okutmak olsun!.

Bu arada merdiveni çıkan adamın sesi duyulmuş:

— Firdes!..

— Efendim! Efendiciğim. Destur... Gel efendi gel... Ama besmele çek, destur de de öyle gel!. Birine nefes ediyorum!.

Kapının önünde zebellâ gibi bir adam belirmiş. Delikanlı şirin görünmek için yılışarak:

— Buyurun!. Buyurun efendim!.. diye söylenmiş. Adam kaşlarını çatmış:

— Kim bu be?.. Sen kimsin?.

— Ben mi?. Ben şey... Okunmağa gelmiştim. Firdevs hanım teyzem bana nefes ediyordu. Arasıra üstüme fenalık geliyor.. Delirir gibi oluyorum, herkesin üstüne saldırıyorum da!..

Fakat adam deli numarasına aldanmamış:

— Burası tımarhane değil! diye bağırmış. Defol evimden!.

Sonra karısına dönmüş:

— Ulan karı!. Bu ne hal?! Ne arıyor bu kıl kuyruk burada?

O zaman kadın başlamış iki gözü iki çeşme ağlamağa:

— Vallahi kocacığım, benim hiç kabahatim yok!.. Bu kör olası herif beni baştan çıkardı.. Bereket tam vaktinde yetiştin!.

Kaptan gök gibi gürlemiş, esmiş, köpürmüş. Bir temiz dayak atıp zavallı genci kapıdan dehlemiş.

* * *

Derler ki o zaman bu zamandır, muharrirler kendilerine gelen pohpoh mektuplarına inanmaz. İnanacak gibi olsalar da yürekleri yana yana yırtar, kâğıt sepetine atarlar.

Çalapala

Acaip bir aile...

KOMİK ROMAN

— 17 —

Yazan: Ta. Ka.

Delikanlıların hülyası da hemen ayni değil mi? Artist olmak. Maddî, manevî hiç bir meziyeti bulunmadığı halde tesadüfen şöhrete, zenginliğe konmak!

İki taraf bu hülyalar içinde yaşarken hayat ve fani zaruretler hükmünü yürütmektedir. Maksut beyle Berceste hanım evlenmeğe mahkûmdurlar. Bu evlenmede ya kadın silâhlarını teslim edecek eve kapanacaktır. Söz ve karar erkeğin olacaktır. Ya erkek kılıbıklaşıp zinciri boynuna geçirecektir. Şimdilik aile yuvasına iki taraf da Amerikan filimlerinden hülyalar getirdikleri için bir taraf yarı yarıya, bir taraf katî olarak hayal inkisarına uğramaktadır. Dayanamazlarsa, herkes başının çaresine bakmağı dener. İhanet ve cinayet. Yahut fransızların dediği gibi "sauve qui peut,, yani "kaçan kurtulur,,. Yahut da doğru altıncı hukuk mahkemesine, Kemal Beyin huzuruna... Bir karı - koca yerine iki tane dul!..

İşte çarlston bu içinde bulunduğumuz vaziyetten istifade ediyor. Sizin Mahmut Atillâ adındaki sağlam arkadaşınız iyi çare bulmuş. Daima tekrarlayınız: "Biz böyle olacak delikanlılar değildik!,,

Üstat kimbilir kaçıncı sigarayı yaktı:

— Şimdi bu gece için size teşekkür ederim. Konuşmak daima faydalıdır. Bana bir hikâye mevzuu verdiniz.

— Hele anlat...

— Mutlaka söyliyeceksin.

— Baş üstüne... Bir memleket var. İstiklâlini yeni kurtarmış. Büyük emperyalist devletler onu iktisaden boğmak, yarı müstemleke haline getirmek istiyorlar. Bu uğurda bir çok çarelere baş vuruyorlar. Kitap, gazete yolluyorlar. Mütehassıs ve misyoner gönderiyorlar. Büyüklerine, âlimlerine paralar vâdediyorlar. Mümkün değil... Bir gün bir transatlantik rıhtıma yüz tane erkekli dişili insan bırakıyor. Yani yüz tane züppe!.. İşte bu yüz tane züppe o memleket gençliğini mahvetmeğe, teslim almağa yetiyor. Yani bize kalite ve karakter lâzım!

— Mükemmel...

— Enfes...

— Öyle ise... Çarlston devrini her hissedinişinizde "Biz böyle olacak delikanlı değildik!,, diye bağırınız. Ve hangi körpe hayvana benzemekte olduğunuzu mutlaka keşfetmeğe çalışınız.

***

Keramet bey, damat hakkında Ertuğrul Hikmeti istintak ettiği haftanın salı günü kahvede Cemali buldu.

— Merasimi bu hafta mı yapacağız? diye sordu.

— Hayır... Henüz hazırlığımızı tamamlayamadık.

Bu cevabı verdikten sonra Cemal kendi kendine: "Yahu! Biz hangi körpe hayvana benziyoruz?,, diye düşündü.

İkinci haftanın salısında gene Keramet bey karşısına dikildi:

— Emri hayır bu perşembe günu yapılıyor mu?

— Biraz daha sabır efendim. Dört başı mamur olsun istendiğinden...

"Aman! Biz hangi hayvanın körpesiyiz?,,

Üçüncü hafta, üçüncü sual:

— Velime cemiyeti bu haftaartık yapılsa... Kızın akrabaları söyleniyor.

— Oğlanın akrabaları da söyleniyor Keramet bey... Lâkin evi keşfettirmek lâzım. Münasip bir mütehassıs arıyorum. Her şey tamam da yalnız bir mimar bulmak kaldı. Kerem edin.

Cemalin böyle söylediği salı tas tamam ay başına rastlamıştı ve ancak iki tane nişan yüzüğü yaptırılabilmişti.

Keramet bey, derviş sabrını ve cibillî nezaketini bozmamıştı ama, gözlerindeki tuhaf mânayı Cemal pek âlâ sezdi. Mahalle kahvesine bir hastalık havadisi yayarak postu Bayazıdın sıra kahvelerinden ortadakine serdi.

Sanki Tiryakiler çarşısına gitmezse müşkülâttan kurtulacaktı. Bir taraftan da "hangi körpe hayvana benzediğini bir keşfetse talihinin açılacağı, paranın gökten iner gibi temin edileceği gibi, acaip bir vehme kapılmıştı.

Birisi birine: "Benim bin tane derdim var, haberin olsun!,, demiş. Öteki inanmamış: "İmkânsız!. Adam bin derde dayanamaz geberir!,, , "İstersen sayayım kardeşim yazıver. Bir: Parasızlık!,, Herif akıllı imiş: "Yeter inandım, demiş, parasız adamın bin derdi de olur, on bin derdi de...,,

İşte bu fıkranın mânasını Cemal yeni yeni kavrıyordu.

Orta sınıfın ilk gençliği daima parasız geçer. Bereket bunun çaresi bulunmuştur: "Yorgana göre ayak uzatmak!,, Cemal o zamana kadar parasızlığa alıştığı için rahat olduğunu sanıyordu. Şimdi anlıyor ki bu mendeburun yoksulluğuna meğer dünyada alışılmazmış da ciddî bir mecburiyet hissedilmedikçe "alıştım,, sanılırmış.

Çakır keyif olduğu bir gecede durup dururken bir sigara paketinin altına kendi elile not ettiği derdi düşündükçe şakakları utancından zonkluyor, kendisinden nefret ediyordu.

"Yahu! Biz böyle olacak delikanlı değildik.,,

"Yahu! Biz hangi hayvana benziyoruz ki?..

Bir hayvana benzediğinde şüphesi yoktu. Zira oturup ciddiyetle düşünürken bu meselede kendi izzeti nefsinin, namusunun, haysiyet ve şerefinin neden tehlikeye düştüğünü bulamıyordu. Maksut kız alıyormuş? Eniştesile teyzesi görücü gitmişler. Bundan kendisine neydi?

"Pek âlâ! Keramet beyden ayıp değil mi? Berceste yengeden ayıp değil mi? Esmer - güzel - tazeden ayıp değil mi? Bunları ne yapmalı?,,

Ne yapmalı? Ama Maksut neden kendisi kadar düşünmüyor? İhsan niçin alâkadar olmuyor? Damat rezili daha şimdiden nişanlanmış gibi davranmaktan sıkılmazsa, İhsan esmer - güzel - tazeyi işler kötü gidince kaybedeceğini kestirmezse kepazelikten Cemal neye utansın?

Dahası var! Nişan yüzüklerini alıp ince bir telle birbirine bağladıktan sonra "Aman düşürmiyesin. Mahvoluruz!,, kaydile Maksuda teslim etmişlerdi.

Para derdile başlarını alıp, ahbap ahbap dolaşmağa başladıkları zaman tehlikeyi önce pek farkedemediler.

Birinci ahbap evinde bir sırasını düşürüp Maksut nişan yüzüklerini ortaya çıkardı. Erkekler böyle ufak tefek şeylere pek dikkat etmezler ama, kadınlar ne kadar ince olursa olsun altın görünce kulaklarını dikerler. Sual üstüne sual yağıyor, neticede mahcup mahcup ev halkı nişan ziyafetine davet ediliyordu.

Üçüncü ahbap evinden sonra işin berbat bir yol tuttuğunu Cemal farkederek Maksuda sıkı sıkıya tenbih etti. Bir daha gittikleri yerde nişan yüzüğü gösterilmiyecek!

Bu yasak da bütün yasaklar gibi, tabiî derhal aksi tesir yaptı. Maksut, sanki görücü gittikleri gece Cemalin, Habibeye budalaca oynadığı oyunun intikamını alıyordu. Yüzüne yalvararak, öfkelenerek, dudağını ısırarak bakıldığını hiç farketmemiş gibi, damat bey, konuşmanın asla uygun düşmediği en sapa yerinde elini pantalon kemerindeki saat cebine daldırıp yüzükleri ortaya sürmeyi âdet edindi.

Bu sayede, görücülük için bir ariyet teyze bulunçaya kadar göbekleri çatlayan üç ahbap hukukçu, az zamanda kadınlı, erkekli kırk - elli misafir peydahladılar. Bunların bir o kadar da ahbapları dostları toplanacaktı. Demek semavî bir ilhamla Cemalin şakası sahi oluyordu. Evi hakikaten bir mimara keşfettirmek lâzımdı.

Her evden çıkınca Maksutla kavgaya tutuşuyorlar, İhsanı fıkır fıkır güldürüyorlardı.

Rivayet, gene Maksut alçağının boşboğazlığı yüzünden Fakülteye de yayılmıştı. Bilhassa kız arkadaşlar nişan tarihini ısrarla öğrenmek istiyorlardı. Büyük bir buketle, heyet halinde iştirak edeceklermiş. Herif, bunları da inadına, zıddına basar gibi Cemale gönderiyordu. Cemal bu mel'un sualden artık bıkmış usanmıştı. "Biz hayvanız ama ne cins hayvanız birader?..,, deyip duruyordu. Maksudun eşekliğine hiç şüphesi kalmadığı halde..

***

Hastalığı fazla uzatmak Cemal için biçimsiz bir şekil alınca bir başka yalan hazırlayıp nihayet Tiryakiler çarşısındaki kahveye gitti. Keramet bey, sıhhatile bir başka türlü alâkadar oldu. Kendisini artık bilinmez nezaketinden, bilinmez hakikaten zayıfladığından biraz bozulmuş bulduğunu söyledikten sonra nişanın bu hafta takılıp takılamayacağını usanmış bir eda ile sordu.

— Bu hafta ttakılacaktı. Lâkin fena bir tesadüf! Enişte bey donanma ile talime çıktı. Beş altı güne kadar gelecek. Tabiî takdir buyurursunuz, hazret, vazife her şeyden mukaddesttir.

Halbuki üç gün evvel nihayet gelebilen ay başında - artık ay başları da eskisi gibi çabuk çabuk gelmez olmuşlardı - üçü ellerinde kalan paraları birleştirerek damat beye bir çift rugan papuç, bir beyaz ipek gömlek, üç metre de siyah elbiselik kumaş alabilmişlerdi.

Lâkin terzi parasını yaratmak, Allah için bile, imkânsızdı.

III

Bu kitabın muharriri, ikinci kısmın son faslında meseleyi biraz "dramatize,, ettiğinin farkındadır. Delikanlılar, daha doğrusu hikâyemizin en gülünç şahsiyeti olan Cemal bey, böyle sür git keder etmiyordu, bilâkis kolay avunuyorlardı.

Gençlikte hisler, iki filim oynatan sinemalara benzer. Bunların daima, biri acıklı, birisi gülünçtür. Birisinde adamın yüreği paralanır, ötekinde kahkahadan gözleri yaşarır.

Cemal, işte bu hâleti ruhiye içindeydi. Bazan diyar diyar kaçacak kadar hicap duyuyor, bazan da genç kanın nikbinliği ile her şeyin bir masalda olduğu gibi Hızır aleyhisselâm vasıtasile halledileceğine ciddiyetle inanıyordu.

— Arkası var —

AYLIK
ANSİKLOPEDİ

KÜTÜPHANENİZİN EN DEĞERLİ BİR ESERİ OLACAKTIR.